

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych wynosi: a) w Warszawie roczn. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 4 kop. 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4).

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie pocztą poczt. rs. 12 (złp. 80); kw. rs. 3 (złp. 20). W prowincji dodaniem 1 kwartału.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro ŚŚ. Tomasza Kantu. i Dawida Proroka. Wschód słońca o g. 8 m. 12.—Zach. o g. 3 m. 53.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nr 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dziś rano stopni zimna 1, wczoraj w poł. ciepła 3. Wysokość wody na Wiśle stóp 7 cali 10.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w skutku przedstawienia JO. Księcia Namiestnika Królestwa, **NAJMIŁOŚCIWIEJ** dozwolił raczyć przebywającemu we Francji wychodcy Polskiemu Hieronimowi Ciemniowskiemu, powrócić do Królestwa, na zasadach **NAJWYŻSZEGO** ukazu z dnia 15 (27) r. b.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Depesze Telegraficzne.

Paryż 24 Grudnia. Pan Hausman, prefekt Sekwany, ogłosił dziś postanowienie dotyczące opłaty za wejście na giełdę. (Ind. Belge).

A U S T R J A.

Wiedeń 20 Grudnia. Nieobecność Cesarza w dotychczasowym sposobie pokazuje niezgodność istniejącą między rozmaitemi naczelnikami wydziałów ministerjalnych. Jest to walka głucha, podziemna, której symptomy nie łatwe są do pochwycenia, ale nie jest to już tajemnicą, że wszystkie ataki skierowane są wprost przeciw ministrowi skarbu.

Minister spraw wewnętrznych prowadzi prosto naprzód swoje rozmaite projekta polityczne, nie troszcząc się wcale o to czy jego kolega uważa je za stosowne lub nie.

Na przekór oporowi swego kolegi, minister spraw wewnętrznych na przebój uzyskał postanowienie umarzające długi krajów włoskich na karb skarbu, odraczające na później ściąganie zaległych podatków i znoszące rozmaite podatki bardzo intratne dla skarbu.

Minister skarbu zaledwie zdołał uzyskać aby fundusze należące do instytucji dobroczynnych zrabowane przez powstańców w roku 1848 roku nie zostały zwrócone przez skarb. Minister wyznań i oświecenia publicznego korzysta także z kłopotu swego kolegi ministra skarbu, aby bez jego wiedzy powiększyć skład osób swego wydziału dwoma nowymi radcami i dwoma pomocnikami. Podobne zatargi napotykają się we wszystkich gabinetach, ale w końcu pociągają zawsze za

sobą usunięcie się jednego lub drugiego z ministrów. Tutaj według wszelkiego podobieństwa pan von Bruck padnie ofiarą tych ataków.

Kardynał arcy-biskup wiedeński ukonstytuował sąd kościelny do spraw małżeńskich w swojej diecezji. Składa się on z prezesa, którym jest biskup sufragana ksiądz Zenner, wice-prezesa, sześciu radców rzeczywistych, dwóch zastępczych, obrońcy małżeństw i pisarza. Sąd ten rozpocznie swoją działalność od dnia 1 stycznia. (Le Nord).

Niektóre korespondencje zaprzeczały temu faktowi jakoby Austria i Anglja czyniły opozycję przeciw przyzdywaniu hrabiego Walewskiego na przyszłych konferencjach paryżskich. Następująca nota przesłana z Wiednia 15 b. m. do hamburskiej Borsenhalle i powtórzona przez Journal de Francfort, którego stosunki z kancelarią austriacką są wiadome, odpowiada na te zaprzeczenia:

„Chociaż gabinety Wiednia, Londynu i Paryża dalekiemi są od zgodności zupełnej w niektórych kwestjach, co opóźnia chwilę otwarcia na nowo konferencji, jednakże odbywa się ciągle pomiędzy niemi korespondencja dyplomatyczna dla porozumienia się uprzednio względem niektórych kwestji i form między którymi najważniejszą jest kwestja przyzdywania na konferencjach.

Francja umówiła się z innemi mocarstwami, że nowe konferencje mają się składać z drugich pełnomocników, którzy mieli udział w poprzednim kongresie. Wtem w Paryżu uznano za zupełnie naturalne, żeby hrabia Walewski przyzdywał na przyszłych posiedzeniach i ztąd powstała pogłoska rozmyślnie rozpuszczona w kółkach tutejszego poselstwa francuzkiego, że baron Bourqueney nie weźmie udziału w tych konferencjach.

Ale Austria i Anglja nie osadziły żeby to było tak zupełnie naturalnem, żeby pierwszy pełnomocnik Francji wyjątkowo wziął udział w konferencjach mających składać się z samych tylko drugich pełnomocników innych mocarstw. Najprzód mocarstwa te nie mają żadnej potrzeby ani chęci zezwolenia na wyjątkową pozycję Francji, a prztem upatrują tu przedwczesne przywłaszczenie so-

bie przyzdywania, które wcale niczem nie jest usprawiedliwione i przeciw któremu one postanowiły niezmiennie oponować.

Dla tego rozpoczęta została pomiędzy dworami Wiednia, Londynu i Paryża, korespondencja, z której dotychczas okazuje się stanowczo, że gabinety Londynu i Paryża domagają się niezmiennie aby dodatkowe konferencje, jak to było już na pierwotnym kongresie zdecydowane, składały się z drugich pełnomocników wszystkich mocarstw bez wyjątku i żeby przyzdyw oddane było temu, komu przypada z prawa starszeństwa w stopniu.

Według tego rozporządzenia przyzdywać powinienby lord Cowley, reprezentant Anglji w Paryżu, jako najdawniejszy ambassador ze wszystkich tych którzy mają mieć udział w konferencjach. Francja dotychczas jak najżywiej protestuje przeciw temu zarządzeniu, co wcale nas nie dziwi, ponieważ ona z taką gorliwością występowała z żądaniem zwołania nowych konferencji, dla tego właśnie iż pragnęła odgrywać na nich najświetniejszą rolę.

Journal de Francfort przyznaje w końcu podobnie jak przed kilku dniami Morning Post, że trudność ta została rozstrzygnięta na korzyść hrabiego Walewskiego i to oświadczenie jest najzupełniej prawdziwe, ale właśnie to rozstrzygnięcie jest ważnym dowodem, że nieporozumienie to istniało rzeczywiście. (Ind. Belge).

F R A N C J A.

Paryż 23 Grudnia. Początek giełdy był dość smutny. Wysoka cena reportu spowodowała nową chęć sprzedaży i renta 3% od samego początku oddawana po 66,55, spadła na 66,45. Jednakże około godziny pierwszej targ nabrał nieco sprężystości i renta podniosła się do 60,70. Głoszono że bank francuzki pod koniec tygodnia przywróci termin eskonta do 90 dni. Pod koniec giełdy interesa niezmiennie się odżywiły, renta podniosła się do 66,80, ale nadewszystko kredyt ruchomy z 1390 podniósł się do 1450. Mówiono o nader ważnych negocjacjach towarzystwa kredytu ruchomego z pewnem innem towarzystwem.

NASZE DZIECI.

POWIEŚĆ W DWÓCH TOMACH.

przez

Autora Kłopotów Starego Komendanta.

TOM I.

(Ciąg dalszy).

Nie wielka w półkole wycięta polana, osadzona rzędem wyswieżonych chat wieśniaczych, podnosiła się nieznacznie ku wschodowi, gdzie znowu jakby na cięciwie tego łuku, spoczywał skromniutki dworeczek z dość liczną kawalkatą zabudowań gospodarskich. Droga w prostej linii wyciągnięta, oddzielała wioskę ode dworu prowadząc do innego folwarku, którego białe ściany obwinięte zielonym wiankiem topoli, rysowały się dość jasno na dalekim horyzoncie. Dokoła chat wiejskich urządzono także ulicę jarzębiną osadzoną, a dalej na środku owego półkola, owalnego kształtu sadzawkę z tryskającą nieustannie fontanną. Bujne krzewy agrestu, berberysu i trzmieliny, objawiały ją misternie, zostawiały gdzie indziej tylko wyciętą łysinę,

od której znów białe promienie ścieżek, cudnie wyglądały na tym zielono-kwiecistym kobiercu.

Bryczuszka z przeraźliwym brzękiem, zataczyła się przed dworek; trzech brytanów wypadło doń obcesem, a poznawszy pana wskoczyło na bryczkę wietrząc mię niezbyt przychylnie.

— At i gość znowu! — ozwał się jakiś piskliwy głosik z ganku.

— Już jest, widzisz ją, to moja gospodyni — przemówił pan Szymon gramoląc się z bryczki! — Powiadam ci bracie zobaczysz tu żywe historje, tylko mi się też trzymaj z nią ostro, nic nie uważaj i basta! — A koni mi nie poić zaraz, słyszysz Kuba, a gdzie Różia he? — dużo już pożęte? — pytał się mój towarzysz, idąc ku gankowi, potem wprowadziwszy mię do małego pokoiku na prawo, rzekł:

— Ot siadaj no bracie, to moja kwatery; hej jest tam kto? — krzyknął stukając łaską o ziemię.

— Zaraz — odezwał się ten sam piskliwy głosik z drugiego pokoju, — a ciszej: „zielana“ mówię ci, „zielana“, i czepek z ponsowemi.... Potem słyhać było szelest jakby kładzionej sukni, gniewliwe sykania i nowe rozkazy.

Pan Szymon widocznie już się niecierpliwił

zaczął; mruczał coś pod nosem, stukał łaską, gdy ja z niezwykłą ciekawością rozglądał się do koła. Dziwnie skromną przedstawiła mi się ta izdebka właściciela dóbr ziemskich: Stare biórko kantorkiem zwane stało wprost drzwi wchodowych, obok niego z jednej strony łóżko założone piętzącami się poduszkami, z drugiej coś w rodzaju sofki krajczanym dywanikiem powleczonej. Stół duży, przy nim szafka czarna z papierami, kilka krzeseł wyściełanych, nad kominkiem zegar w mahoniowej oprawie kształtem gotyckiej kapliczki zbudowanej — ot i wszystkie meble, cała ozdoba kancelarii pana Szymona. — Za to na ścianach prócz kilku obrazków Świętych Pańskich, rozwieszono mnóstwo narzędzi i sprzętów gospodarskich. — Tu nowe krakowskie chomąta, tam uzdy, wieniec z dożyneków, ogromne świdry; nad kantorkiem staroświeckie siodło, owdzie pytel ze młyna, pęk kluczy na jeleniu rózku, tu znów piłka stolarska, i mnóstwo innych drobnostek, wykazujących że pan Tarkowski więcej dbał o użyteczny porządek, niż o te świecidełka dzisiaj niezbędne w każdym mieszkaniu zamożniejszego obywatela.

— A czy tam wyjdzie kto czy nie?! — zawołał po chwili gospodarz powstając z krzesła.

Wszystkie inne papiery były poszukiwane i podniosły się pod koniec giełdy.

— Pogłoski o prawdopodobieństwie załatwienia kwestji neuszatelskiej, nabierają dziś takiej pewności, że nie można już odmawiać im pewnego prawdopodobieństwa. Nietylko ze strony Szwajcarii jak wczoraj mówiono, ale i ze strony Pruss, mają się objawiać pojedyncze chęci, a to skutku dyplomatycznej interwencji francuskiego rządu w Berlinie, który jednocześnie innemi środkami starał się wpłynąć na usposobienie rady Związkuwój. Mówią także o pośrednictwie angielskiem. Te wszystkie pogłoski są bardzo niepewne, prawie sprzeczne pomiędzy sobą, ale na przekór stanowczym przygotowaniom wojennym z obu stron, ufnosć w spokojne załatwienie tej sprawy tak jest powszechną, że można opierać się na bardzo prawdopodobnych podstawach.

Mieliśmy słuszną powątpiewając wczoraj pomimo optymistycznych nieporozumień o możliwości rozpoczęcia się konferencji przed końcem b. r. Mówiono wprawdzie o dacie 29go b. m., ale Austria szczególnie, która widocznie najmniej się spieszy, żąda aby narady konferencji nie były przerwane przez święta nowego roku. Będziemy więc kontenci jeśli pełnomocnicy zgromadzą się w pierwszych dniach przyszłego roku.

Salih-bey syn Reszyda-paszy, oczekiwany tu z instrukcjami dla pełnomocnika Porty, przybył już do Paryża.

Jedynie sprawa anglo-perska zdaje się nie przedstawiać nadziei prędkiego a zarazem zadawalającego załatwienia. Ale też nią jest prawdą że wszystko zostało zerwane między Feruk-Kanem i lordem Redcliffe. Ambascador perski według wiadomości otrzymanych z Konstantynopola, posłał w dniu 8mym grudnia gońca do swego rządu, prosząc o instrukcje i jego podróż do Francji, nie może być bynajmniej dowodem że wszystko zostało zerwane między nim i ambasadorem angielskim.

— Książę Pruski wyjechał z Paryża dopiero w niedzielę wieczorem. Dwór Tuileries który przez cały czas pobytu księcia okazywał mu najwyższą uprzejmość, wymógł na nim że przynajmniej o dwadzieścia cztery godzin opóźnił swój wyjazd. Przedwczoraj był jeszcze wielki obiad i zabawa wieczorna w Tuileries i książę wprost ztamtąd udał się na kolęj.

— Wczoraj jak w każdy poniedziałek, był obiad i wieczór u hra. Walewskiego. Lord i lady Cowley znajdowali się na obiedzie, ta okoliczność ma niejaką ważność, prawie cechę zbliżenia, ponieważ jak wiadomo od niejakiego czasu dawało się postrzegać niejakie ostudzenie w stosunkach reprezentantów dwóch wielkich mocarstw, z różnych powodów, a szczególnie z powodu postawy prasy ministerjalnej angielskiej, która okazuje się nieprzychylną rządowi Cesarowskiemu.

— *Constitutionnel* zawiera artykuł podpisany przez swego dyrektora politycznego p. Renée, który zwykle tylko na najważniejszych artykułach podpis swój kładzie. Artykuł ten stara się rozproszyć niespokojności i obawy jakie się tu dają po-

strzegać z powodu opóźnienia konferencji i przeszkód jakie mogą być powodem tego opóźnienia. Potwierdza on to wszystko co donieśliśmy o rozmaitych zabiegach przedsięwziętych w ciągu tej zwłoki dla zbliżenia rozmatych opinii i poprowadzenia całej sprawy jak najbliżej ku pożądanemu rozwiązaniu. Ale pomimo optymizmu tego artykułu, optymizmu koniecznego w dzienniku, który natchniony jest ufnością rządu w spełnieniu uroczystych zobowiązań przyjętych przez wielkie mocarstwa europejskie, — dziwnym się zdaje ogółowi, że autor tego artykułu który powinienby tak dobrze znać całą prawdę, nie wskazuje wyraźnej daty rozpoczęcia przyszłych konferencji, jeśli to prawda że jeszcze jest wiele prawdopodobieństwa, iż one rozpoczną się jeszcze w bieżącym miesiącu.

Prócz tego zwrócono baczną uwagę na miejsce jakie w tym artykule zajmuje kwestja Księstw Naddunajskich i ważność jaka jest jej przypisywana, tém bardziej że przyznane jest wyraźnie iż kwestja ta nie ma być rozwiązana na konferencjach o których jest mowa. Porównując to wszystko z wskazówkami podawanymi przez *Journal de Frankfurt*, który nie wierzy w zezwolenie Austrii co do kongresu, jak tylko w razie jeśli główne punkta zostały poprzednio uregulowane (oprócz tych które mają być obecnie roztrząsane w Paryżu) nie trudno będzie wyprowadzić ztąd wniosek, nie że trudności rozdzielające obecnie gabinety, są niepodobnemi do rozwiązania, ani też że one nie mogą być rozstrzygnięte inaczej jak przez nagłe i wzajemne ustąpienia, ale że one przynajmniej w tej chwili mają daleko wyższą ważność niż *Constitutionnel* chce przyznać.

Ta niejedność między Francją i Austrią, nie przeszkadza jednakże najuprzejmiejszym stosunkom między temi dwoma mocarstwami. Cesarz Franciszek Józef który z portu Pola w Illirii pragnie zrobić pierwszego rzędu port wojenny i przeznaczając na ten cel 24 miliony złr., prosił Cesarza francuskiego o inżynjera pierwszego rzędu, któryby zajął się dyrekcją robót hydraulicznych w tém przedsięwzięciu. Rząd nasz podobno przedstawił Cesarzowi francuskiemu do wyboru trzech naszych najznakomitszych inżynjerów; a nadto p. Dupuy de Dome, który budował okręt *Napoleon* i którego sława pod względem budownictwa morskiego jest bardzo głośną i zasłużoną, został upoważniony do dostarczenia rządowi austriackiemu modelu fregaty

— Biegała tu wieść, ale nie możemy za nic ręczyć w tym względzie, że nieporozumienie między Anglią i Persją bliskie jest załatwienia. Z drugiej strony donoszą, że Anglija wysłała do afganów brygadę pod dowództwem generała który odbył kampanję krymską. Zapewniają także że ani kwestja perska, ani Księstwa Naddunajskie i morze Czarne, ani nawet tak drgająca sprawa Neuszatelu, nie przeszkadzają rządowi francuskiemu zajmować się bardzo Włochami. (*Indép Belge.*)

— Ważna kwestja nowego systemu piekarstwa przedstawiona radzie jeneralnej przez prefekta departamentu Sekwany, została odrzuconą. Prefekt

chciał, jak to donieśliśmy poprzednio, założyć wielki młyn i piekarnię chleba na przedmieściu Sgo Antoniego, ale wydatek na to był bardzo wielki, zadano bowiem kredytu 5 milionów. Rada odrzuciła to żądanie prawie jednogłośnie, opierając się na tém że wykonane dotąd próby nie są dostatecznie przekonującymi aby miasto mogło śmiało rzucić się w tak kosztowne przedsięwzięcie. Zdecydowano że próby odbywane dotąd w szpitalach, przedsiębrane będą jeszcze dalej na znaczniejszą skalę, ale że dopiero na przyszły rok powzięte zostanie stanowcze postanowienie. (*Ind. Bel.*)

WIADOMOŚCI Z WSCHODU.

Konstantynopol 11 Grudnia. Wczorajszy *Journal de Constantinople* w następującym sposobie donosi o wyjeździe syna Reszyda-paszy Salih-beja:

Wczoraj rada ministrów zgromadziła się u Ali-paszy, ministra bez wydziału, pod prezydencją wielkiego wezyra Reszyda-paszy. Zajmowano się na tem posiedzeniu instrukcjami jakie mają być przesłane Mehmed-bejowi, ambascadorowi Porty w Paryżu, z powodu nowych konferencji mających się wkrótce rozpocząć w Paryżu.

Salih-bej, jeden z synów wielkiego wezyra i członek rady stanu, otrzymał misję powierzenia tych instrukcji ambascadorowi ottomańskiemu, swemu bratu. W tym celu jutro wsiądzie on na statek parowy *Danube*. (Wiemy już że Salih-bej przybył do Paryża). (*Indépendance Belge.*)

W Ł O C H Y.

— O wspomnianym wczoraj wybuchu składu i fabryki prochu w Neapolu, korespondent gazety *Nord* pisze nam co następuje pod datą 18go grudnia:

Wczoraj w południe straszliwy łoskot dał się tu słyszeć. Domy zadrzały w fundamentach. Wszystkie okna domów na Chiaramonte, Toledo i ulicy Chiaja, nie wyłączając pałacu, popękały.

W pierwszej chwili z powodu wiadomego usposobienia umysłów sądzono, że wybuchła rewolucja, że pałac został podminowany; na ulicach popłoch był powszechny, wszyscy uciekali krzycząc i zamykając się u siebie. Sklepy na gwałt zamykano, a żołnierze wybiegali z koszar i kordegard aby przedsięwziąć potrzebne środki ostrożności. Jednem słowem niesłychana trwoga opanowała wszystkich. Nakoniec dowiedziano się o prawdziwej przyczynie tego strasznego wybuchu, ale szczegóły jego dotąd nie są dokładnie wiadome, następujący wszakże opis zdaje nam się najbliższym prawdy. Skład prochu jednej baterji morskiej portu wojskowego wyleciał w powietrze.

Zdaje się że przy wyladowaniu prochu z jednego okrętu przybyłego z Sycylii, iskra pochodząca z uderzenia podkówką jednego majtka o kamień spowodowała zapalenie się prochu. To pewna że umysłna zła wola nie miała żadnego udziału w tem nieszczęściu. Szkody są niezmierne a ofiary w ludziach bardzo liczne. W każdym innym razie ten wypadek byłby bardzo mierzny uczynił wrażenie, ale wpośród pewnego rodzaju trwogi przejmującej wszystkie umysły, nie dziwnego że publiczność

Jak Pana Boga kocham, krzyż pański znoszę z tą kobietą.

— Zaraz, zaraz — odpowiada znów ten sam głosik wśród swarów i sykań. I dopiero w kilka minut, gdy już pan Szymon do klątw się zabierał, otwierają się skrzypiące drzwiczki sąsiedniego pokoju, i dygając od progu sunie majestatycznie drobnutka kobiecina świetalnie przybrana. Stary splunął ze złości, jam o mało co nie parsknął głośnym śmiechem zobaczywszy jak owa jejmość z nadętą miną sadowi się obok mnie mówiąc:

— Niech pan będzie łaskaw spocząć, bardzo proszę; kto z drogi, to ceremonji robić nie powinien... Ach jakie też tam musi być gorąco...

— Dziękuję, bardzo dziękuję pani — odzywam się patrząc na zaognione policzki Tarkowskiego.

— Ale niechże pan siada, proszę nie zważać na taki nieporządek; oczywiście, gdzie pani domu nie ma, tam panowie rady sobie nie dadzą...

— Ratyńska! słuchajno, czyś ty sfiksowała, czy dopiero myślisz? — odzywa się pan Szymon stawając przed nią z przymuszoną łagodnością.

Lecz ona jakby nie słysząc, mówi do mnie:

— Proszę pana przejdźmy na tamtą stronę do salonu, oczywiście przeszkadzamy jegomości.

— Ależ gdzie Różia? jeść nam dawajcie! — woła Tarkowski potrząsając jej ramię.

— Bardzo proszę, cóż to znowu, oczywiście ja nie ochmistrzyni panienki.

— Eh jejmość, widzę że ciebie coś podleciało dzisiaj! — Mój bracie, — mówił zwracając się ku mnie — jakieś łaskaw, krzyknij tam oknem na Kubę, przecież ja sobie tu dam radę... A to co znowu panie mój! Kuba, słuchajno — wyrzekł prędko do wchodzącego furmana — są tam jakie konie?

— Filipowa para stoi od wczoraj.

— A wózek?

— Nie ma prosię pana, wszystkie w polu, ino od nawozu.

— To zaprzęż mój bracie czempredźej, zajedź przed oficynę i wywieź tę babę gdzie na kraj świata. Tymczasem przysłać mi kowala z wytrychami i panny poszukać. No i czegoż ty jeszcze stoisz, hę, nie słyszałeś?

— Bo mnie się widzi prosię jegomości...

— Co ci się widzi?

— Ze to ino mitręga będzie jak zawsze...

— Ruszaj! teraz nie będzie mitręgi. Panie Józefie proszę za mną, miarkujesz bracie tego nie zważaj na to wszystko, — zwykła to rzecz z głupiem... raz się pozbędę kłopotu i basta.

Spojrzałem na Ratyńską, i znów uśmiechnąć się musiałem, widząc malutką jej twarzyczkę dziwnie skrzywioną i zabierającą się do placzu.

— Otóż panie mój kochany Józeczku, tu cię zakwateruję — przemówił otwierając drzwi sąsiadującego z salonikiem pokoju. Rozgospodaruj że się więc jak w domu, nim ta elegantka raczy nam coś podać.

— Ależ proszę pana na co tu ze mną tyle subiekcji, ja tu długo bawić nie myślę — odezwałem się widząc że stary nadobrze mię w swym dworku osadza.

— Co tam, myślę czy nie myślę mój bracie; nie gadałbyś próżnych słów a robił co proszę. Roześmiałwszy się zaraz, dodał żartobliwie: — ze mną panie mój zarywać nie można; widziałeś hę? jak mi tu sprzeciwiać się zaczniesz, znajde ja i na ciebie sposób.

Rad nierad, widząc tyle dla siebie prostej, ale szczerzej życzliwości i to w człowieku, którego m dziś dopiero poznał, kazałem znieść mój skromny tłumoczek i rozpakowując go, myślałem o

w pierwszej chwili tłomaczyła go sobie bardzo przesadnie.

— Podpułkownik Latour, który jak wiadomo ocalił życie Jego Kr. Mości przy zamachu Milana, został mianowany *aiutante reale*, która to godność udzielana bywa jedynie za nadzwyczajne zasługi i przytem otrzymał order Sgo Ferdynanda i Zasługi.

Anglicy mieszkający w Neapolu przesłali królowi Ferdynandowi adres winszujący.

(*Indépendance Belge*).

Genua 19 Grudnia. Piemont został ulubionem miejscem pobytu rodzin panujących. NAJJAŚNIEJSZA owdowiała CESARZOWA Wszech Rossji bawi jak wiadomo w Nicei, gdzie wkrótce przybyć mają inni członkowie rodziny CESARSKO-Rossyjskiej. Księżna orleańska rezyduje także w jednej willi w stronie Savony, a księżna Berry zajmie wkrótce jedną willę nad rzeką Levant w Genui.

Król Wiktor-Emmanuel uda się do Nicei w połowie miesiąca stycznia; towarzyszyć mu będzie hrabia Cavour. Cesarz Napoleon wysłał do Nicei generała Rostolan dla złożenia życzeń NAJJAŚNIEJSZEJ owdowiałej CESARZOWEJ. Intendent (prefekt) Nicei, na wielkim obiedzie danym przez NAJJAŚNIEJSZĄ CESARZOWĄ dla generała Rostolan i jego adjutantów, wznosił toasty JĘJ CESARSKIEJ MOŚCI i Cesarza francuzkiego. (*Indépendance Belge*).

— Dzienniki włoskie znowu mówią o zmianie politycznej w interesach Toskanji. Z drugiej znowu strony zapewniają, że gdy zabiegi nuncjusza papieżkiego w kwestji konkordatu nie powiodły się, przeto nie ma już mowy o naruszeniu praw istniejących. Wielki książę tokański który w tém wszystkim okazuje wielką roztropność i najwyższą bystrość sądu, pojął najzupełniej że zmiany takich od niego wymagają, niezadowolili by bynajmniej jego poddanych w ogóle i dla tego postanowił utrzymać *status quo*.

Młody wielki książę następca tronu ze swoją małżonką, odbyli bardzo świetny wjazd do Florencji w dniu 15tym b. m. i zostali bardzo przychylnie przyjęci. Wieczorem miasto było wspaniale oświetlone. Illuminacja pałacu miejskiego i nowego towarzystwa kolei żelaznej z Florencji do Rzymu, przedstawiała wspaniały widok. Całe miasto wyległo na ulice dla przypatrywania się tej wystawnej uroczystości.

Mamy teraz już pewność, że Cesarz austriacki uda się do Medjolanu. Prawie wszyscy emigranci nadesłali prośby o pozwolenie powrotu, ale pozostaje ważna kwestja do rozstrzygnięcia. Czy medjolańczycy którzy emigrowali i zostali naturalizowani w Piemontcie za wiedzą Austrii, będą mogli udać się do Medjolanu za paszportami piemontczykami. Zdaje się że mają do tego prawo, ale dotychczas rząd austriacki nie odpowiedział na pytania jakie mu przedstawiono w tym przedmiocie.

(*Indépendance Belge*).

dziwnym zbiegu okoliczności, o tych romansowych wypadkach i awanturach tyle pojętnych dla każdego młodzieńca. Zresztą poki ten nadzwyczaj mi się podobał: bielutki, czyściutki, oświecony dwoma małymi oknami, przypominał mi coś kolonijkę matki, zwłaszcza że z jednej i drugiej strony precudne krajobrazy rozwijały się przed moim wzrokiem. Tu na wzgórzu dawniej już widziany folwarczek, za którym a raczej tuż obok niego srebrzyła się taśma ukochanej Wisły, dalej ciemnozielona masa drzew z wyglądającymi gdzieś niedziesino szczerbatymi kończynami Tatrów.

Drugie okno wychodziło na piękny sad dworski, a raczej na najbliższą brzeziniową altankę, której śmietankowe słupki otulały troskliwie wijącą się chmielina, naspół z wysmukłym powojem i dzikim winogradem.

Nie wiem dla czego, ale ten pokój dodał mi wiele życia i otuchy; czułem się lżejszy, swobodniejszy, jakby jego prostota otwierała przed moją duszą, nowe pełne uroku i złotej nadziei bramy.

Jak dziecko poraz pierwszy zwiedzające panoramę, tak i ja biegałem od okna do okna napawając się cudownym widokiem matki natury, i byłbym Bóg wie dokąd tam pozostał, gdyby

Przegląd literatury krajowej.

PODRÓŻE DOMATORA

po kolejach, gościach i manowcach literackich.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Ner Kroniki 252.)

W dzisiejszym zwrocie poezji, bo o téj właściwie mówię, wyczytać łatwo jaki jest zwrot społeczeństwa i do czego idzie. Niechby teraz wystąpił kto i pisał dowcipniej jeszcze niż Wolter, wymowniej niż Russo, a zawsze w ich duchu, niktby go zapewne nie czytał, tak jak powoli przestają trudnić się luminarzami filozofji niemieckiej, która aby to miała dobrego, że myśl osiadającą na powierzchni wciągnęła w głąb, a choć ta głąb nie była oświeconą światłem wiary, jednakowoż miała poważniejszy wyraz. Świat, życie człowieka, zaczęto brać na serio, a i to krok nie pospolity od lekkości XVIII wieku.

Do czegoż zmierzają te moje wieśniacze spostrzeżenia? Oto do tego, że mi dziwnie brzmią w uszach owe przytyki, spotykane po pismach publicznych, a dawane pisarzom religijnym, które już dla tego, że nie są śmiałą protestacją, ale rodzajem głuchego mruku, który uzałwałbym *kocim pacierzem*, dowodzą niezrozumienia kierunków epoki. A jaki ten kierunek? Jaby go nazwał *odrobowym*, bo musi odrobić to, co trzy wieki psowało.

W rzeczy samej, jak w społeczeństwie postrzegać można dążność do podciągnięcia wszelkich stosunków życia pod jedną, główną a nieprzemieniałą zasadę, tak samo i w poezji zaczyna się to objawiać, gdy poświęceni czerpią natchnienie z świętego źródła wiary religijnej.

Zdarza się, że tak w téj, jak w każdej sprawie ludzkiej, może być szczerść i nieszczerść przekonania, ale cóż nam do tego? Zwewnętrznych pobudek człowiek zdaje rachunek przed Bogiem, a nam nie wolno zarzucać nikomu hipokryzji lub holdowania modzie, jeżeli uczynki jego jawnie przeciw niemu nie świadczą, lub jeżeli nie spotyka się wyraźnych przeciwieństw dowodzących, że co autor jedną ręką pisał, to drugą mazał.

Tém śmieszniejsze są te oburzenia się na pisarzy przyjętych religijnym duchem, że zazwyczaj przeciwnicy uważają się za te wybrane istoty, co mają posiadać tajemnicę rodzimego ducha i uczucia, a posiadać w najwyższym stopniu. Tymczasem, każdy mi to przyzna co spokojnie i rzetelnie na rzeczy patrzy, że to wcale nie cała musi być tajemnica, kiedy w niej największą połowę brakuje. Wprawdzie opponenci uciekli się do wybiegu, i chcąc sobie i drugim oczy zamydlić, przyjęli za zasadę nie mieszać spraw wiary ze sprawami świata, a to nietylko w literaturze, ale we wszystkim; lecz zmuszeni zawsze uznawać jakieś wyższe prawo, choćby estetyczne, utworzyli sobie bożyszcze sztuki, jak znowu w polityce, bożyszcze interesu.

Co z takich pobudek wychodzi, musi mieć krótkie trwanie; dowodzi tego cała literatura z małemi

wyjątkami, dowodzą i wypadki w społecznych i historycznych sferach. Utwory z najświetniejszymi pozorami przelizgują się po umysłach, nie zostawiając więcej śladu, jak lżywa na zamrażniętym stawie; toż samo spotyka i wszelkie dzisiejsze kombinacje społeczno-ekonomiczne, które spychają się, wzajemnie negują, a przeto owocować nie mogą. Wprawdzie wiele można budować ze słabości natury ludzkiej, ale słabość zawsze jest tylko zaprzeczeniem zdrowia, więc i budowa musi szwankować. Zdrową stroną każdego społeczeństwa jest jego religijne uczucie i przekonanie rozprawdzone po wszystkich konarach, gałęziach, prętkach, liściach i pączkach drzewa życia — sadzić zaś je osobno i pielęgnować choćby w cieplarni, na jedno wychodzi, co obie rośliny: drzewo życia i drzewo religji, na uschnięcie skazywać.

Powiecie, że z poezji wyszedłem, a zapędziłem się myślą w te ogólne teorie; coś dziwnego! poezja zawsze unosi, jak rumak nie lubiący wędzidła, co nie przeszkadza, żeby nie zaniósł przedź do celu, zwłaszcza jeżeli zamierzamy mówić o poezji, jako wyrazie społeczeństwa i to najszczerzym i najprostszym, starałem się pokazać, ku czemu społeczność się wazy, i jak rozczuć głęboki prąd, od powierzchownych falowań i wirów.

VII.

Pieśń poety, spoglądającego codzien, tęskniem okiem na brzegi rodzinnej Francji, od której go przedzielają fale morskiego kanału, stokroć szersze dlań, niż dla Byrona Hellespont — pieśń Wiktora Hugo, rozmowa w odmet paryżkiego świata z zacisza wyspy Jersey, pswitana była lirycznym okrzykiem admiracji przez jego zwolenników i niezwoleńników.

Wszakże zachwyt początkowy, bądź uważający poetę za cel owacji, bądź za narzędzie opozycji, prędko opadł jak woda rzeki z naglę powstająca ulewę. Gdy wzruszone umysły cofnęły się w zwyczajne koryto, a *kontemplacje* (les Contemplations) zaczęto spokojnie czytać i rozważać, powstał niemal jeden głos w krytyce, że poeta nie przyniósł nic nowego, że tylko dostrzeżono w nim daremny wysiłek spiorunowania czytelników lirycznymi efektami, wielkimi a pusto-brzmiącymi słowy i połączeniem rymów o jakich ani się śniło francuzkim wierszopisom. Najbardziej zaś wyszydzano jego pychę i pretensjonalność podawania się za jakiegoś objawiciela nowych prawd ludzkości, za proroka namaszczonego przez samego Boga, który rymu zwierzył się ze wszystkich swoich tajemnic i kazał takowe nam biednym śmiertelnym obwieścić wierszami, które poeta z taką zafasowaną powagą wygłasza, że ani wątpić, iż to są dogmata wiary....

Powiadają, że na poetów nie trzeba się gniewać jeżeli czasem sobie co pozwolą, bo imaginacja, szal natchnienia, nie używa fiakerskich koni do swego rydwana, ale rumaków skrzydlatych, nieskieleznanych, co jednym skokiem z ziemi bywają na obłoku lub gwiazdzie; tak nieregularnej podróży, zimny rozsadek nie może przepisywać marszrutę. A jednakże, pomimo takiego zawarowania się poe-

powrót pana Szymona, a zanim tuż dzwieczny kobiecy głosik, nie zwrócił mojej uwagi. — Przez uchylone drzwiczki, zobaczyłem wpadającą do salonu smagłą może piętnastoletnią dziewczynkę, która podskakując żywo wołała:

— Ojciec, ojciec! a jak się tatunio miewa? A mój tatusieczku złoty, co ja się tu nie namartwiłam o tatunia! — i rzuciwszy się staremu na szyję, okrywała rzesistemi pocałunkami, opalone jego policzki.

— Wie tatunio, Jasiek już febry nie miewa; byłam teraz u niego w ogródku, dałam mu chinę...

— A u was czy wszystko dobrze? — mówił pan Szymon sadzając ją na kolanie i głaszcząc po świeżej twarzyczce. Tak się opaliłaś swawolnico, patrzajno jakie to ręce czarne.

— Eh co tam mój tatenku — trzepało prędko dziewczę kręcąc się na wszystkie strony — przyjdzie zima to ja wyładnieję zupełnie. Ale mój tatusiu, kto to przyjechał z tatkiem, co? bo mówił Łukasz, że jakiś pan młody siedział z tatuniem na bryczce, miał na głowie biały kapelusz i...

— I co?

— I bez surduta — dokończyła rumieniając się lekko.

— Ha, ha, jakaś ty ciekawska — panie mój czy to nauka od Ratyńskiej?

— Ale któż to mój tatunio?

— Nie dopytuj się, bo zobaczysz że to na twoją biedę.

— I któż przecie? — szczebiotało dziewczę z pewnym grymasem. — On mówił że taki ładny, z czarnymi włosami...

— Eh tego zanadto — myślę sobie, więc krząknąłem lekko, a moja panienka myk z kolan ojca i wskazując palcem na drzwi, kiwnęła znacząco główką.

— Poczekaj — szepnął stary — powiem ja mu powiem.

— O nie, nie, mój tatenku, toby nie ładnie było — prosiła ciszej składając rączki z pewnem przymileniem — ja nie wiedziałam.

— Panie Józefie, a pójdzno sam, jest tu ciekawska co się o ciebie... lecz nie dokończył, bo gdym ja poruszył klamkę, dziewczę skoczyło zatykając usta staremu. — Masz tobie, ot i mówić nie da, patrzajże to moja córka swawolnica Różia.

(Dalszy ciąg nastąpi).

tów od krytyki rozsądku, zawsze, jeśli nie terazniejszość zbyt może gorączkowa, to spokojniej sądząca przyszłość, powołuje ich przed swoje kratki i waży każde słowo, każdy obraz, porównanie, dążność, na szali rozumu. Jest to nienukionna próba, przez którą przeszli wszyscy poeci od czasów Homera, i im więcej który z nich odpowiedział wszystkim wymaganiom, tem trwalszą zyskiwał sławę, będąc uznanym za wzór doskonałego pisania. Podobnie i dzisiejsza krytyka, jeżeli chce być taką, powinna zapytywać pisarza o rozumną przyczynę każdego słowa, i dochodzić, jaka częśćka rzetelnej prawdy mieści się w tem, co on za prawdę ogłasza. Tak też postąpiono sobie z Wiktorem Hugo i wzięwszy go pod ścisły rozbiór przekonano się że w nowo-wydanych *kontemplacjach* bardzo niewiele przybyło z ducha poety, niewiele wysnuło się z uczucia osobistego, co on zapewne instynktowie miarkując, usiłował osłonić a raczej zamajaczyć jakąś matamorską przesadą i fanfaronadą rymu, naciąganych porównań, dzikich wyrażań, i gwałtownych koziołków wyprawianych na cienkiej linie artystostwa.

Przyznam się, że z całem uszanowaniem wzięłem dwa spore tomy *Kontemplacji* do odczytania, i już po przeczytaniu pierwszych kilkunastu kawałków, uczulem się tak zmęczonym, że z trudnością dobiełem się do końca dwóch tomów i ledwie kilka znalazłem kawałków, przy których, jak podróżny kopiący się przez piaski Afryki i walczący z wichrem męczącym mu piasek i zwir w oczy, mogłem odetchnąć i otrzeźwić się kilką kroplami spadającymi z prawdziwego nieba poezji.

Co za powód tego zmęczenia? spytałem sam siebie. Przecież co kartka napotykałam tak szczęśliwie splecione strofy, obrazy cniące brylantowym blaskiem, porównania zadziwiającej oryginalności brane z całych obszarów stworzonego świata; co więcej, ogłądałam nawet tajemnice Bogu samemu wiadome, których zasłonę rozbijana myśl poety, jak nożem przecina... Wszystko to przecież powinno by ducha mego podnosić i porywać w te nieskończoności fantazji olbrzymiej, która przemawia do mnie jak kapłanka z wysokości najwyższej gwiazdy... I czemuż mię to nie grzeje, czemu nie porywa czemu nie robi jego niewolnikiem?..... Czemu?... Na uniewinnienie się moje tylko to mam powiedzieć, że te sznurki i druciki, któremi wieszczę francuzki wprawia w ruch swoje apokaliptyczne dziwadła, za nadto są widoczne, nawet golemu oku śmiertelnika... Zbyt on się narzuca ze swoim kapłaństwem, zbyt wiele liczy na moją łatwowierność, kiedy myśli, że dość mi zagrzmieć w uszy ogromnym słowem, abym uwierzył i bijąc się w piersi, powtarzał: *Słowo stało się ciałem!*... — A jakież to słowo rzuca nam poeta ze swojej wysokości? zapyta nie jeden, ciekawy dowiedzieć się natury tego objawienia. Trudno byłoby mi zsumować wszystko w jedną ścisłą doktrynę, lecz radzę przeczytać w oryginale ten ustęp, gdzie widmo-duch przylądku Rosel, wzięwszy poetę za włosy, wymościł go na szczyt skały i zaczął mu wyklądać całą genezę, cokolwiek odmienną od Mojżeszowej, bo co Wiktor Hugo, to nie prawodawca żydowski, ale przecież nie mógł wiedzieć tego wszystkiego, co się zawiera w kosmogonjach hinduskiej filozofii, co pisał St Martin illuminista, co Piotr Le-roux, co Ballanche i inni, a co widmo-duch znać musiał na palcach. Czytając ten kawałek, zdawałoby się, jak słusznie jeden krytyk powiedział, że Wiktor Hugo, rzuca gorzką ironję na tegoczesnych fabrykantów religii i dogmatów, gdy tymczasem, przypatrzysz się lepiej, jest to nie fantastyka ironja, ale wynurzenie szczerzego przekonania. Powiada on w tej swojej genezie, że Pan Bóg na początku stworzył istotę bezcielesną, która za popełnieniem pierwszego grzechu, zaraz ubrała się w materję. A zatem grzech stał się pierwszym ciałem.

I Bóg światy stwarzając, złe stworzył.

Ponieważ wyczytałem w waszej *Kronice*, że ktoś zamysla przelożyć rymem całe *Kontemplacje*, przeto życzę mu powodzenia, a nade wszystko trudnych rymów, poprzeszane tymczasem na tłumaczeniu prozą, gdyż mi właściwie nie o dźwięki, ale o rzecz najwięcej idzie.

Widmo-duch wychodząc z powyższej zasady, maluje poecie nasz świat w najczarniejszych kolorach.

„Twoje słońce ponure — powiada on — a twoja ziemia okropna. Mieszkasz na progu świata kar

wszelkich, ale nie jesteś całkiem wyłączony od Boga, gdyż Bóg, słońce w błękie, w popiele iskra, wszędzie jest i we wszystkim, będąc powszechnym końcem. Spojrzenie jego błyskawica, równie jak promień, a wszystko, nawet samo złe, jest stworzeniem jego, bo nawet odwrotna strona maski, ma podobieństwo twarzy.”

Po tej przemowie, Duch chce mu odsłonić dal-sze głębie swoich pomysłów i pokazuje mu niezmierzoną drabinę pomiędzy niebem a ziemią, na której stoja różne istoty, a drabina ta zaczyna się dalej niż ziemia, „bo w świecie tajemnic, w świecie zgrozy i zatracenia; wychodzi ona z przepaści, gdzie są larwy i zbrodnie, gdzie stworzenie strachem napelniając bezdnie, przedłuża się w cieniu w nieokreślone widmo... a zatem materja uczenia się ideału i ciągnie ducha do zwierza, aniola do satyra, szczyty w niziny, miłość do chuci, i z tej wielkości co runęła tworzy drobnostkę...”

Nie powiem żeby było zabawnie przebiegać się przez tę Hugonowską apokalipsę — dosyć gdy będę się starał wytlómaczyć główną myśl poety; zmierzam on do tego, aby powiedzieć, że człowiek, będąc istotą wolną, czynami swemi pisze wyrok na siebie: jeżeli cnotliwy, natenczas oswobadza się od materji i dostaje archanielskich skrzydeł, jeżeli występny, natenczas własne występki wkładają nań kajdany.

„Każdy twój błąd jest więzieniem, które sam sobie otwierasz... Zli własnymi czynami budują sobie więzienie. Bandyta, kiedy śmierć dotknęła go palcem, budzi się i z przestachem widzi kaźnię, wystawioną mu przez zbrodnię włóczącą się za nim, i tak Tyberjusz dostaje na więzienie skalę, Sejan węża... Każdy zły człowiek umierając, daje początek potworowi swego życia, który go porywa. Nemrod ryczy zamknięty w stromej górze; kiedy Dalila zstępuje do grobu, padalec wyłazi z faldów całunu i zabiera fałszywą duszę; Fryne umiera, a ropucha wyskakuje z dołu; ten skorpion śpiący w wnętrzu kamienia, to Klitemnestra w objęciach swego kochanka Egista... Obecni zcerwienione w szkaradnym żarze, zrobione są z księcia Alby i Filipa drugiego... Xerxes jest ekrementem; Karol dziewiąty trupem; Herod wikliną huśtających się kolysek, a dusza czarnego Judasza od tysiąca ośmiuset lat rozpryskuje się i odradza w płucinach ludzkich... robak toczący czarną czaszkę, powiada: jestem Kleopatral...”

(Dalszy ciąg nastąpi.)

DONIESIENIA.

Zaproszenie. — Z uszczuplonego w skutek smutnych wypadków potomstwa Wawrzyńca Zienkowskiego burgrabiego byłego województwa poznańskiego i kaliskiego i syna jego Stanisława i żony Anny z Wysockich Zienkowskiej zrodzony **Jan Zienkowski** po pięćdziesięciu dwóch latach swego błogosławionego pożycia z żoną *Agnieszka Walewska*, szczęśliwą w odrodzeniu się synów i wnuków, zaprasza rozpieczętych krewnych z *Litwy, Wołynia i Księstwa Poznańskiego*, na obrzęd uroczystości złotego wesela, mającego się odbyć w dniu 7 stycznia 1857 r. we wsi Lichyniu pod Koninem w gubernji Warszawskiej. (Nr 30.—3.)

Administracja rządowa dochodów skarbowych tabacznich w Królestwie Polskiem

— Na zasadzie reskryptu komisji rządowej przychodów i skarbu z dnia 19 listopada (1 grudnia) 1848 r. Administracja rządowa przez pisma powszechne a mianowicie Gazetę Rządową, Policyjną, Warszawską i Kurjera Warszawskiego trzykrotnie w miesiącu styczniu 1849 r. ogłosiła, że sprzedaż w zakładach publicznych cygar za licencjami z zagranicy sprowadzonych pod żadnym pozorem nie może mieć miejsca pod karą jak za defraudacją. Gdy przecież pomimo takiego ogłoszenia dostrzegać się daje, że sprzedaż takiego rodzaju cygar po handlach kupieckich, wionych i korzennych, pocukierniach, restauracjach, kawiarniach i innych zakładach w Warszawie ciągle jest praktykowaną i coraz do większych dochodów roznmiarów, z uwagi przeto na dobro dochodów skarbowych tabacznich, administracja rządowa na zasadzie cytowanego na wstępie reskryptu komisji rządowej przychodów i skarbu ponownie do powszechnych podaje wiadomości, że cygara za licencjami z zagranicy przez prywatnych lub handlujących sprowadzane, służą tylko do własnego użytku tej osoby, która licencją pozyskała, że zatem tak same licencje jako też cygara za niemi do kraju tutejszego weszły, ani sprzedawane ani odstępowane innym być nie powinny i nie mogą, a to pod karą za defraudację postanowioną. Służba tabaczniana surowo otrzymała rozkaz ścisłego dochodzenia po

handlach kupieckich, cukierniach, restauracjach, kawiarniach i innych zakładach w Warszawie sprzedaży cygar nie pochodzących ze składów tutejszych i pociągania do odpowiedzialności w drodze fiskalnej przeciwnie temu ostrzeżeniu postępujących, którzy skutki jakie zład wynikną własnej winie przypisać będą musieli. — Warszawa dnia 1 (13) grudnia 1856 r. — Członek rządowy, assesor kolegiálny. Nowakowski. — Członek ekonomiczny, Kronenberg. — Naczelnik kancelarii, J. Laszewski. (Nr 19.—3)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY

Deregowski Jan ob. z Brze-
ścia Lit. nr 476, Grabowski
Konst. hr. z gub. Grodzień-
skiej nr 4348, Prendowski
Hen. ob. z Ojcowa nr 443,
Rogozński Piotr ob. z Ru-
szanec nr 476, Swirski Mi-
chał urz. z Brześcia Lit.
nr 476, Wasiański Gustaw
ob. z Pińska nr 1066, We-
sel Michał ob. z Rogowic nr
Stadnicki Michał ob. z Pa-
ryża nr 483, Suchodolski

Fran. rotm. wojsk austrjac.
z Wiednia nr 634.

WYJECHALI Z WARSZAWY

Dwernicki Jan ob. do Cy-
ganówki, Glinka Lud. oby.
do Pułtyska, Kotakowski
Ksawery ob. do Samowol-
dza, Koiszewscy Winc. i Ro-
man ob. do Brześcia Litew.,
Żarski Ant. ob. do Będzina,
Mierzejewska Julia ob. do
Karlsbad, Wolff Juliusz kup.
do Berlina.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 27 Grudnia 1856 roku.

Monety.	żądano		płacono	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Pół-imperjały rosyjskie	5	16	—	—
Dukaty hollenderskie nowe ważne	—	—	—	—
Papiery.				
Obli. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)	82	54	—	—
Bilety skarbu Królestwa Polskie. (4 $\frac{1}{2}$ %)	—	—	—	—
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%)	—	—	—	—
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%)	14	49	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)	—	—	—	—
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł.	—	—	—	—
" " lit. B. na 200 zł. bez proc.	—	—	—	—
Dowody Rom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—
Nowa rosyjska pożyczka z roku 1854 (oprócz kuponu) (5%)	101	62	—	—
Oblig. Współki Żegluga Parowej w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750	102	62	—	—
W e x l e z dnia 22 b. m.				
Berlin	100 Tal.	2 M.	93	45
Gdańsk	100 Tal.	k. t.	—	—
Hamburg	100 Tal.	k. t.	—	—
Londyn	300 Bmk.	2 M.	142	50
Moskwa	1 Ft. St.	3 M.	6	24
Petersburg	100 Rs.	k. t.	99	50
Paryż	100 Rs.	1 M.	—	—
Wiedeń	100 Rs.	k. t.	—	—
Wrocław	300 Fran.	2 M.	74	70
	300 Fran.	1 M.	—	—
	150 Zł. R.	2 M.	89	70
	100 Tal.	2 M.	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. — kop. 95 $\frac{1}{2}$
od listów zastawnych kop. 5 $\frac{1}{2}$
od nowej rosyjskiej pożyczki Rs. 1 kop. 4 $\frac{1}{2}$

TEATR WIELKI. Jutro pierwsze przedstawienie atletyczno-gimnastyczne p. Rappo. — *Okrężne.*

Wielka królewsko-niderlandzka

Menażerja

niegdys p. van Aacken, a obecnie pogromcy zwierząt

G. KREUTZBERG,

Otwartą jest codziennie od godziny 10ej z rana do 6ej po południu na placu za ogrodem Krasin-skich. Wielkie przedstawienia z dzikimi zwierzę-tami dziś (24 grudnia) o godz. 1 z południa, jutro (25 b. m.) o godzinie 4ej po południu, a pojutrze (26 b. m.) dwa przedstawienia o godz. 1ej w po-ludnie i o godz. 4 po południu. Po każdym z tych przedstawień słoi *Pepita* wykonywać będzie roz-maite sztuki. (Ner 16.—14).